

"Харківський політехнічний інститут" (економічні науки) : зб. наук. пр. – Харків : НТУ "ХПІ", 2018. – № 15 (1291). – С. 53-63.

10. Перерва П.Г. Інформаційна діяльність підприємства: управлінська, цінова та маркетингова складові / П.Г.Перерва // Вісник Національного технічного університету "Харківський політехнічний інститут" (економічні науки). – Х.: НТУ „ХПІ”. - 2018. - № 37(1313).- С. 27-32.

11. Формування конкурентного, інтелектуального і маркетингового потенціалу інноваційного підприємництва / П.Г.Перерва [та ін.] // Вісник Національного технічного університету "Харківський політехнічний інститут" (економічні науки) : зб. наук. пр. – Харків : НТУ "ХПІ", 2018. – № 20 (1296). – С. 36-40.

12. Формування управлінської, маркетингової та інноваційної політика на підприємствах туристичної індустрії / П.Г.Перерва [та ін.] // Вісник Національного технічного університету "Харківський політехнічний інститут" (економічні науки) = Bulletin of the National Technical University "KhPI" (economic sciences) : зб. наук. пр. – Харків : НТУ "ХПІ", 2018. – № 47 (1323). – С. 114-120.

13. Перерва П. Г. Ефективність як економічна категорія / П.Г.Перерва, А.В.Кравчук // Вісник Національного технічного університету "Харківський політехнічний інститут" (економічні науки) : зб. наук. пр. – Харків : НТУ "ХПІ", 2018. – № 15 (1291). – С. 137-143.

Пілецька С.Т., д.е.н., доцент,
професор кафедри економіки повітряного транспорту

Національний авіаційний університет, м. Київ, Україна

Кузнецов О.О.

Проект USAID «Економічна підтримка України»

ІННОВАЦІЙНИЙ РОЗВИТОК ПІДПРИЄМСТВ В УМОВАХ ІНТЕГРАЦІЙНИХ ПРОЦЕСАХ

Вивчення досвіду організації інноваційної діяльності на підприємствах України і інших країн виявило існування різних форм взаємозалежності між компаніями. Різні форми інтеграції дозволяють підприємствам, що мають різний рівень інноваційного потенціалу і реалізують різні етапи інноваційного процесу, об'єднуватися в цілях активізації і підвищення ефективності власної інноваційної діяльності.

Для підприємств, що мають низький рівень інноваційного потенціалу інтеграція є одним з найбільш прийнятних варіантів прискорення інноваційного розвитку. Різноманіття існуючих форм взаємодії і взаємозалежності між

підприємствами визначило необхідність розробки рекомендацій для підприємств щодо подальшого розвитку інноваційних можливостей на основі інтеграційних процесів.

Основним завданням інтеграційних процесів в прискоренні інноваційного розвитку є об'єднання підприємств з метою створення закінченого інноваційного процесу по розробці і виробництву інноваційного продукту. На практиці тільки деякі великі підприємства можуть реалізовувати самостійно усі етапи інноваційного процесу, велика частина підприємств реалізує один або декілька етапів інноваційного процесу.

Одним з пріоритетних завдань української економіки є прискорення економічного зростання і підвищення конкурентоспроможності підприємств.

Важним чинником зростання є інноваційний розвиток економічних суб'єктів, який неможливий без освоєння нових науково-технічних досягнень і впровадження інновацій підприємствами. Управління інноваційним розвитком підприємства включає процеси впровадження і використання нових видів техніки, технологій, управлінських, організаційних і інших видів інновацій в цілях збереження, підтримки і посилення конкурентоспроможності підприємства, які здійснюються за допомогою координації, організації, впорядкування, регулювання інноваційних процесів і інноваційної діяльності підприємства.

В процесі свого інноваційного розвитку на підприємство впливає зовнішнє середовище, що включає зовнішні по відношенню до нього чинники. До найбільш значимих чинників зовнішнього середовища відносяться загальний економічний стан і перспективи розвитку економіки країни, державна інноваційна політика, пріоритетні напрями науково-технологічного розвитку національної економіки і промислово-розвинених країн, науково-технічний стан і перспективи розвитку галузі.

Запропоновані основні напрями інноваційного розвитку підприємств на основі процесів інтеграції і співпраці.

Встановлення взаємозв'язків між промисловістю і науково-дослідними інститутами і іншими зовнішніми джерелами досліджень і створення на їх основі науково-виробничих комплексів, технопаркових структур. Встановлення взаємозв'язків усередині технологічного ланцюжка, завдяки якому впровадження нової технології в одній з ланок призводить до змін в алгоритмі роботи інших на основі створення фінансово-промислових груп, консорціумів, глобальних корпорацій. Проводити спільні розробки нових продуктів і/або послуг декількома компаніями за допомогою проведення спільних досліджень або на основі угод про технічну співпрацю на основі створення мережевих союзів незалежних компаній, альянсів.

Виконання деяких фаз розробки нового продукту, зразка спеціалізованими підприємствами на основі аутсорсинга характерно для глобальних корпорацій, консорціумів.

Інтегрувати різні функції підприємств, такі як розробка, виробництво, маркетинг і продажі, на основі створення глобальних корпорацій, технопаркових структур, венчурних підприємств.

Встановлювати зв'язки між підприємствами різних галузей в цілях взаємопроникнення і злиття технологій

Пропонується модель управління інноваційним розвитком підприємства, побудована на цілісній, системній оцінці його результатів, закономірностях використання і розвитку інноваційних можливостей. Вона враховує особливості розвитку українських підприємств, орієнтована на підвищення їх конкурентоспроможності. Основними елементами пропонованої моделі є складові системи управління інноваційним розвитком і взаємозв'язки між ними.

Пропонована модель управління інноваційним розвитком підприємства припускає цілеспрямоване прийняття підприємством управлінських рішень в області інноваційного розвитку, що відповідають інноваційним можливостям підприємства, може бути використана незалежно від масштабу, форми власності, виду діяльності, а також чисельності персоналу Використання пропонованої моделі дозволить підприємствам утримувати і підвищувати свою конкурентоспроможність, своєчасно реагувати на зміни, що відбуваються в зовнішньому середовищі, підвищувати свою інноваційну активність, на основі ухвалення обгрунтованих управлінських рішень і забезпечувати отримання ефекту синергії від системної організації інноваційного розвитку підприємства.

Список використаних джерел

1. Антоненко К. В. [Інформаційні технології в глобальних ланцюгах створення вартості](#). Збірник наукових праць за матеріалами III Всеукраїнської науковопрактичної конференції (28-29 березня 2019 р.). Частина 2. Дніпро: НМетАУ, 2019.
2. Ареф'єва О.В., Пілецька С.Т. Просторово-адаптивний підхід до формування конкурентної стратегії підприємства. *Бізнес-інформ*. 2018. № 5. С. 408– 415.
3. Ареф'єва О., Побережна З. [Конвергентний розвиток інноваційного співробітництва в умовах просторово-циркулярної економіки](#). *Адаптивне управління: теорія і практика*. Серія «Економіка». 2021. № 10 (20). DOI: [https://doi.org/10.33296/2707-0654-10\(20\)-02](https://doi.org/10.33296/2707-0654-10(20)-02)

4. Ковпака А. Інноваційний розвиток країни як рушійний чинник підвищення національної конкурентоспроможності. *Економіка. Управління. Інновації. Серія: Економічні науки*. 2021. Вип. 1. URL: <http://eui.zu.edu.ua/article/view/234658/238776>

5. Залізнюк В. П., Сафонік Н. П., Кая А. С. Сучасні тенденції інноваційної діяльності підприємств України у міжнародному економічному просторі. *Економічний вісник Дніпровської політехніки*. 2021. №4 (76). С. 183-189. <https://doi.org/10.33271/ebdut/76.183>

6. Пілецька С.Т. Система інформаційного забезпечення фінансової незалежності підприємств. *Сталий розвиток економіки*. 2010. №3. С.290-295.

7. Пілецька С.Т., Коритько Т.Ю., Лукаржевська – МЯЛИК В.М. Економічний потенціал розвитку підприємства в системі управління його безпекою. *Економіка та суспільство*. 2022. Випуск № 44. URL : <https://www.economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/1791/1726>

8. Пілецька С.Т., Ткаченко Є.В. Формування стратегії інноваційного розвитку підприємства . *Економічні студії*. випуск 1 (27) березень 2020 р. С.146 – 151.

9. Смесова В.Л., Іщенко І.О. Інновації як основа підвищення якості продукції та забезпечення конкурентоспроможності підприємства. *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Серія: Економіка і менеджмент*. 2020. Вип. 43. С. 76–82.

**Пілецька С.Т., д.е.н., доцент,
професор кафедри економіки повітряного транспорту,
Лункіна І.Ю., аспірант,
Національний авіаційний університет, м. Київ, Україна**

АНТИКРИЗОВЕ ФІНАНСОВЕ УПРАВЛІННЯ АВІАПІДПРИЄМСТВОМ

У зв'язку з різким збільшенням числа чинників, що впливають на фінансово-господарський стан корпоративних авіапідприємств, і ускладненням характеру їх взаємодії значно скорочуються періоди стабільного їх розвитку. Основна мета організації фінансового менеджменту авіапідприємства полягає в побудові системи управління його фінансами, здатною забезпечити такий рівень фінансового потенціалу, при якому досягається зростання вартості підприємства.

Організація фінансового менеджменту повинна базуватися на наступних принципах:

планомірності, що передбачає збалансованість усіх поставлених цілей з наявними у підприємства ресурсами;